

عنوان مقاله:

باورهای کلامی و علوم انسانی (جایگاه و چگونگی تاثیر)

محل انتشار:

فصلنامه فلسفه دین، دوره 15، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

قاسم ترخان - استادیار، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، قم، ایران

خلاصه مقاله:

بی شک آگاهی جامع از کاستی های کلام موجود، پاسخ دقیق به امکان اسلامی سازی علوم و مبرهن به امکان پیرایش علوم از پیش فرض ها، با نگاهی کلان به جایگاه های تاثیر و تاثر و از آن طریق اصطیاد چگونگی تاثیر باورهای کلامی بر علوم انسانی میسر است. نوشتار حاضر، ضمن پذیرش فی الجمله نه بالجمله ابتدای علوم انسانی و امهات مسائل این علوم بر گزاره های کلامی، با استفاده از روش تاریخی و تحلیل عقلی، هدف مذکور را در طرحی جامع دنبال می کند. بر اساس این طرح، الف) علم یا فعالیت علمی به عنوان متعلق تاثیر گاهی به صورت مستقیم و زمانی دیگر به صورت غیرمستقیم از باورها اثر می پذیرند؛ ب) در تاثیر غیرمستقیم، باورهای کلامی در مرحله اول بر عوامل معرفتی (عوامل فلسفی و علمی) یا غیرمعرفتی (ویژگی های شخصیتی دانشمندان، فرهنگ، محیط و جامعه آماری و...) تاثیرگذار بر علم یا فعالیت علمی تاثیر می کنند و آنگاه بر علوم انسانی؛ ج) تاثیرگذاری بر فعالیت و فرایند تولید علم و پژوهش به دو صورت خرد و کلان تصور شدنی است؛ زیرا علم را می توان ناظر به مسئله پژوهشی و کلیت معرفت، تصور و مراحل تولید آن دو را بررسی کرد؛ د) همچنین در صورتی که مراد از علم معنای دیسیپلین باشد، مولفه های علم مانند موضوع، روش، غایت و... از باورهای کلامی اثر می پذیرند.

کلمات کلیدی:

باورهای کلامی، پارادایم، علوم انسانی، عوامل معرفتی و غیرمعرفتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1740742>

